

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravništvu v stolnem
farovžu.

Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spro-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Kam meri boj zoper kat. cerkev?

Ni nam treba še le dokazovati, da je dan-
danešnji boj zoper katoličanstvo in posebno
še zoper glavarja kat. cerkve precej splošen,
da se vsa politika evropskih vlad suče okoli pra-
šanja: ali za ali zoper kat. cerkev. Nijeden raz-
umen človek tudi ne dvomi o tem, da je jedro
naših domačih preprirov v tem: ali za ali pa
zoper kat. cerkev. Mogoče, da marsikdo bolj
na površju stoji ter misli, da gre za kake „sta-
novske“ koristi, ali — kakor je dr. Vošnjak lani
o binkošnih svojim volilec v Gornjem gradu raz-
ložiti blagovolil — da gre le za to, da se — ne-
kterim bolj plačanim župnikom nekaj vzame, naj
bi slabše plačani na boljem bili; pa vse to je
prav površen razsodek o silnem boju, ki dan de-
nešnji duhove loči v katoličane in liberalce.

Ko bi se posrečilo, vsaj razumnišim sloven-
skim narodnjakom oči odpreti, da spoznajo zvi-
jačnost, po kateri se je sovraštvo proti kat. cer-
kvi vnelo in se neprestano podžiga, in pa pogubni
namen, ki se hoče doseči, bilo bi mahoma
vsega razpora v domačem hramu konec in ojačili
bi se k složnemu postopanju ob prihodnjih volitvah.
To pospešiti, je namen tega spisa, ki je deloma
posnet iz jako dobre, ravno izišle knjižice: „Die
kath. Landbevölkerung und das Wahlrecht“ od
vrlega moža R. v Celovcu.

Zvičajnost, lažnjivost je vedno zaveznica ti-
stih bila, ki so se v boj zoper kat. cerkev spuščali.
Kjer pravega uzroka za krivično početje ni, se
najde preteza, s katero silovitnež svoje krivice
zakriva. Taka je tudi v sedanjem, od Bismarka
vpihanem boju proti kat. cerkvi, in žalostno je le,
da se jih tudi na slovenski zemlji mnogo najde,
ki sedajo Bismarku na limanice in verujejo nje-
govim zvijaškimi pretezam.

Bismark trobi v svet in vse, kar hoče po
vsakej ceni liberal biti, mu veruje, da sega kat.
cerkev po posvjetnej oblasti. To je gola
laž, resnica pa je, da dela posvjetna oblast na
to, da se kat. cerkvi vsa svoboda vzame, se pod-

vrže neomejeni „državni“ oblasti ter postane dekla
vsemogočne države. Dela se na to, da se duševna,
svobodna zveza papeža, škofov in duhovnikov
s katoliškim ljudstvom pri izvrševanju njih službe
moti, samostalna pastirska služba nemogoča
stori, še celó, kakor na Pruskem in Švicarskem,
duhovnikom prepoveda, sv. mešo služiti, spovedo-
vati in svete sakramente deliti. Na to gre, da se
cerkvi Kristusovi vodstvo duš vzame, da se ka-
toličani z dušo in telesom podvržejo „pravni državi“
(Rechtsstaat), to je — parlamentarni večini, ki
ima kormilo v rokah.

Silovitosti proti kat. cerki zakriva Bism. z
nastavki (Schlagwörter), da je „nezmotljivost pa-
peževa državam nevarna“, da so „katoličani izda-
jalci“ (Reichsfeinde), „škofi in duhovniki pa pun-
tarji proti državni oblasti“. To prežvekovajo eno-
glasno vsi liberalni listi in — njih lahkoverni, zares
prav slaboumni bralci.

Nezmotljivost papeževa nema s političnimi in
državnimi rečmi nič opraviti, ona obsega le verske
in krščansko-nravne zadeve, vero in veri primerno
življenje katoličanov. Da je glavar kat. cerkve v
teh rečeh nezmotljiv, vedó katoličani že od za-
četka kat. cerkve. Zares bi bil Gospod in Zve-
ličar slabo poskrbel svoji sv. cerkvi, ko bi jej ne
bil dal višje veljave kakor je človeška. Kam
bi prišel svet, ko bi ne bilo veljavnega čuvaja
in sodnika v stvareh, ki zadevajo večni blagor
vernikov! Glej luteranstvo sedanjega časa!
Že iz začetka razkosano v razne stranke obsega
zdaj zraven popolnih brezvercev neštevilne ločine
(sekte), ki so si v bistvenih rečeh v nasprotju.
Komaj dva pastora se ujemata v tem, kaj da je
pravi evangelski nauk. — Poglej rusko-grško
razkolništvo! Nja zgodovina šteje zdaj nad
200 ločin životorečih kot nova razkolniška društva,
v tem ko se je ruske „inteligencije“ lotila ničav-
nost (nihilizem), to je rudečarska zadruga, ki si
je — v popolnem brezverstvu — namen postavila:
zatreti ves obstoječi red človeške družbe — uple-
niti bogatinom premoženje in ga med sebo razde-

liti. Tudi napad na cesarja Aleksandra II., dne 4. apr. 1866, je prišel iz te grozovite zadrage.

Tudi Bismark ima v svoji domačiji vse polno tacihi rudečkarških capinov, in ves svet ve, da preti ravno od te brezverske, demokratične strani Evropi največa nevarnost, ne pa — od papeževe nezmotljivosti! — Da bi pa pravoverni kristijani pri toliki slabosti človeškega uma in pri toliki nestanovitnosti človeških misli in nazorov v verske zmote ne zabredli in si zveličanja ne zapravili, ustanovil je Zveličar v svoji cerkvi v prid tako potrebne edinosti nezmotljivo učeništvo, ki govori in uči v cerkvenih zborih ali pa, če zbor skupaj ni, po njem, ki zastopa vesoljno cerkev, namreč po vidnem poglavarju alj papežu. Njemu velja obljuba Gospodova, da se pri njem vera omajala ne bode (Luk. 22, 32.), to je: da bode podpiran po sv. Duhu, pravi nauk krščanstva vedno hranjeval in učil. To je rečeno bilo tedaj, ko je Gospod svoji cerkvi uredbo alj ustavo dal, in ne še le za čas poslednjega cerkvenega zbora, ki je le izrekel, kar je od začetka cerkve znano bilo in veljalo. Kdor v tej določbi, ki je prav v sedanjem času splošnjega razdevanja pravnih načel neizmerne važnosti, kaj druga išče, goljufa sam sebe in druge, naj pa tudi pomisli nasledkov, ki izvirajo zá-nj iz upora proti glavarju kat. cerkve.

Od Kristusa ustanovljena cerkev uči in bo vedno učila besedo Gospodovo: „Dajte cesarju, kar je cesarjevega, Bogu pa, kar je božjega!“ Nasilniki pa delajo „postave“, vsled katerih se pravi red prebrača in bi naj veljalo: Dajte cesarju — ali pa parlamentarni večini državnih zborov, kar je božjega! Liberalci imajo vedno cesarja alj kralja na jeziku, mislijo pa le na sebe. Oni hočejo neomejeno oblast imeti, da zamorejo dajati postave, katerim bi se naj katoličani in cerkev sama brez ugovora podvrgla, dasi „postave“ vspešno delovanje cerkve na vseh straneh overajo.

Končni namen liberalizma pa je, polagoma osnovati ljudovlado (republike) brez Boga in cerkve, kakoršnih si framasoni želé. Pot do tega je: pred vsem veljavo kat. cerkve spodkopati, neverstvo povsod zasejati in pospeševati; ko bodo národi se navadili božjo veljavo cerkve zasmehovati, bodo zasmehovali tudi cesarsko alj kraljevo veljavo „po božjej milosti“, in po tem ne bo težko zvrniti tudi cesarske in kraljeve prestole. Da se pa to začasno zakriva in cerkvi sovražne „postave“ dosežejo, poslučuje se liberalizem, kakor mu bolj sodi, davas lepih besed o zvestobi do vladarjev, jutre o neškodljivosti cerkvi nasprotnih postav; če bi pa vladarji omahovali, požene se strah pred prekucijami! — Da je vse to zvijačnost, je jasno kot beli dan; kajti liberalizem, to je nezvestoba proti Bogu in cerkvi, v nevarnih, odločilnih časih tudi zvestobo do vladarjev na klin obesi; nasproti pa cerkev katoličanom upor proti postavni oblasti prepoveduje.

Dosti bodi! Ob koncu le izrekamo željo in

prošnjo, naj vendar razumni narodnjaki vse te reči dobro premislijo. Spoznali bodo, da je ni večje bedarije od te, da nekteri Slovenci pruskemu liberalizmu na limanice sedajo in v domovini razpor delajo!

Gospodarske stvari.

Prva občna zavarovalna banka „Slovenija“ v Ljubljani.

P. T. delničarjem banke „Slovenije!“

Z naznanilom od 16. novembra 1874 je bil odločen zadnji obrok za prvo 15procentno vplačilo od občenega zbora določenega delniškega doplačila. Več delničarjev pa še ni doplačalo. Opravični svet je sicer po §. 7 pravil in vsled §. 221 k. p. opravičen, tem delničarjem njih vdeležilno pravico kot zapadeno naznaniti, vendar pa se ne šteje k temu zavezanega, torej je bilo v seji 3. tega meseca sklenjeno, da se naj tem delničarjem končni obrok za prvo vplačilo še podaljša

do konca februarja tega leta,

s pristavkom pa, da po pretekletem tem končnem obroku se bode brez prizanašanja zapadenje pravice izreklo tistim, kateri ne bodo doplačali.

Za tiste delničarje, ki so prvi oddelek po 15 glđ. na medčasni delnični list izplačali, za drugi 20. decembra 1874 iztekli obrok v enakem znesku pa so s plačilom zastali, se gledé na §. 221 k. p. drugi obrok za vplačanje določi

do 4. februarja tega leta.

Vsled sklepa opravičnega sveta 3. januarja t. l. se 1. januarja t. l. izplačljivi kupon ne izplačuje.

V Ljubljani 4. jan. 1875.

Za opravični svet prve vesoljne zavarovalne banke „Slovenije“.

Vođstvo.

Lembaški panji ali koši.

IV.

V 1. šte. „Slov. Gosp.“ je bil narisán in popisan satovnik, v 2. in 3. pa stroj, po katerem se dajo enakomerni satovniki napravljati. Tem satovnikom primerno se potem tudi panji napravijo, vendar tako, da se satovniki dajo lepo vlagati in izjemati, panji razširjevati in zmanjševati, ter ob vsakem času do vsega satovja priti. Iz tako narjenega satovnika se da tudi strđ po Hruškovem izmetalniku (Honig Entleerungsmaschine) lahko izmetati in satovje nepoškodovano spet porabiti.

Da pa čebele v takošnih satovnikih satovje pravilno delajo, je treba na zgornjo in srednjo deskico konce satovja kakih 0.040 Mm. dolge in 0.030 Mm. široke prilepiti, kar se lahko z gumijem ali razpuščenim voskom zgodi.

Kakošni koši ali panji so za umno čebelorejo najpripravniji?